

Kaikki vaikuttaa kaikkeen

Ansalehto: suorakylvöä pitää tarkastella osana kokonaisuutta

Veikko Niittymaa, Maaseudun Tulevaisuus

Suorakylvöä ei pitäisi miettiä vain yksittäisenä toimenpiteenä, sillä peltoviljelyssä kaikki tekemiset vaikuttavat muihin ja samalla lopputulokseen, pohtii kasvinviljelyagronomi **Aulis Ansalehto** Proagria Hämeestä.

Ansalehdon työajasta puolet kuluu MTT:n tiloissa Jokioisissa. Hän on suhtautunut kriittisesti muokkaamatta viljelyyn ja jotkut ovat lyöneet häneen suorakylvön vastustajan leiman, mutta hän ei itse tunnista itseään sellaiseksi.

Siemenviljelysten tarkastajana ja kasvustoja ahkerasti seuraavana Ansalehto on nähnyt monenlaisia kylvöksiä niin perinteisesti kylvetyillä kuin muokkaamatta viljellyillä pelloilla. Täysiä katastrofeja ei ole tullut vastaan.

Hän vieroksuu fanaatikkoja, joiden mielestä suorakylvö on ratkaisu kaikkeen. Sitä se ei ole eikä menetelmä sovi kaikille ja kaikenlaisiin oloihin. Toisaalta menetelmän suoraviivaisesti tyrmäävät ovat yhtä hakoteillä.

Suorakylvöön harkiten

Suorakylvöön ei Ansalehdon mielestä pidä siirtyä valmistautumattomana. Menetelmän vaatimukset pitää tuntea hyvin, jotta lopputulos olisi tyydyttävä.

Kun kotiläksyt on tehty hyvin, suorakylvö saattaa tarjota perinteistä viljelyä paremman lopputuloksen.

Lista on pitkä. Pellon vesitalouden ja salaojituksen pitää olla kunnossa, kun suorakylvöön siirrytään. Tekemistä riittää, sillä vähintään puolet Suomen laskuaukoista vaatisi pikaista kunnostusta. Samoin täydennysojitus saattaa olla tarpeen.

Pelto kannattaa myös kalkita viimeisenä kyntövuonna. Ansalehdon mukaan kalkituksissa on kohdentamista, sillä kalkkia ajetaan pelloille, joiden pH on jo entuudestaan korkea. Niillä lisäkalkitus saattaa vain pahentaa tilannetta ja johtaa mangaanipuutokseen.

Myös pellon pinnan tasaamiseen kannattaa kiinnittää huomiota ja tasata vesivaot ja painanteet, sillä suorakylvöön siirtymisen jälkeen se ei ole mahdollista.

Suorakylvön tautiriskistä on puhuttu paljon eikä sitä voi Ansalehdon mielestä sivuuttaa. Suorakylvö muuttaa perinjuurin viljelytottumuksia, mikä korostaa viljelyhavaintojen tekemistä. Havaintoja ei pidä jättää muistin varaan, vaan ne pitää kirjata ylös.

Viljelykierto auttaa tauteihin

Jos viljelykierrossa on puutteita, vanhoista taudeista kuten vehnän dtr-taudista voi tulla entistä laajempi ongelma. Siemenlevintäiset taudit hyötyvät syksyllä itävästä jäämäviljasta, jota ei ole peitattu.

Ilmaston lämpeneminen pidentää syksyn lämmintä kautta, mikä jouduttaa oljen hajoamista ja samalla vähentää taudinaiheuttajia.

Ansalehdon mukaan viljelykierrosta on puhuttu vuosikymmeniä. Kiertoon pitää saada vaihtelua eikä ohra-vehnä -kierto riitä.

Kaura auttaa, samoin ruis ja öljykasvit. Kierron puute maksetaan kasvinsuojelussa. Hän suosittelee öljykasveja.

Viime kesän ongelmien ei pidä antaa lannistaa. Viime kesästä opittiin, ettei ainakaan rypsiä kannata kylvää aikaisin. Rapsi vaatii pitkän kasvuajan, joten sen kylvöä ei ole varaa viivyttää.

Siemenviljelmillä edelliskesän jäämävilja on iso murhe. Etenkin esikasvina olleet ohra ja kaurat tahtovat tulla liikaa läpi seuraavan kesän kasvustossa. Tämä korostuu etenkin lajiketta vaihdettaessa.

Jäämäviljaa voidaan vähentää viivyttämällä kevään kylvöjä, jolloin edellissyksyn siemenet itävät. Ne voidaan torjua pienellä glyfosaattiannoksella ennen kylvöä tai heti sen jälkeen.

Jyvässä olevat homeet ovat kasvava ongelma viljanviljelyssä. Ongelmia on etenkin kauralla, josta on mitattu korkeimmat homemyrkkypitoisuudet.

Ansalehdon mukaan pintaan jäävä olki ja myöhäinen lajike ovat hankala yhdistelmä.

Rikat eivät iso murhe

Rikkakasveista ei suorakylvössä ole tavanomaista enempää murhetta, päinvastoin. Kun maata ei muokata, rikkojen siemenet jäävät pintaan eikä siemenpankkia enää muodostu.

Jos rikat torjutaan huolellisesti muutaman vuoden, rikkapaine todennäköisesti alenee. Edes kestorikoista kuten juolavehnästä ei näytä muodostuvan ongelmaa suorakylvössä.

Jokainen sopiva hetki kannattaa käyttää etenkin keveillä mailla hyödyksi juolan kurittamisessa. Eniten kiusaa näyttää olevan valvatista, ohdakkeesta ja matarasta, toisinaan myös saunakukasta.

Syyskesän havainnot ovat rikkatorjunnassa erittäin tärkeitä. Jos rikkoja on, niiden torjuntaa voidaan miettiä koko talven. Torjunnan ajoittamisessa on ehkä eniten opittavaa.

Suorakylvön tekee Ansalehdon mielestä haastavaksi se, että siinä on äärettömän paljon säätövaraa. Kyse on tietyllä tavalla kierteestä. Suorakylvö voi merkitä nousukierrettä pellolle ja viljelylle, mutta se voi johtaa yhtä lailla syöksykierteeseenkin, jos suorakylvön perusteista ei välitetä.

Nousukiittoa vai syöksykierrettä

Ansalehto piirtää kuvaa tilanteesta, kun kaikki menee nappiin ja suorakylvöä on tehty kaikella taidolla muutama vuosi. Pintamaan rakenne on parantunut ja lieroja on paljon. Liikavesi imeytyy nopeasti maahan ja salaojiin. Rikkojen torjunta on tehty taiteen sääntöjen mukaan ja torjuntaa voidaan vähentää, kun pintamaan siemenpankki ehtyy.

Hukkakaurastakin voidaan päästä perinteistä viljelyä nopeammin eroon, kun maata ei käännetä. Viidessä vuodessa pahoin saastunut lohko saattaa olla lähes hukkakauraton, kun perinteisessä viljelyssä aikaa tarvitaan kolminkertaisesti.

Onnistumiset ruokkivat toisiaan ja paranemiskierrettä.

Mikäli suorakylvö johtaa syöksykierteeseen, kierre pitää saada poikki ja laittaa perustoimenpiteet kuten ojitus kuntoon. Muutoin maa tiivistyy yhä pahemmin koneiden alla.

Luonto on onneksi armelias. Kun perusasiat ovat kunnossa, viljelyssä voidaan tehdä pikkuvirheitä ilman, että sato olennaisesti alenee.

Kimmo Haimi

Seurannan tarve korostuu, kun kynnöstä luovutaan ja siirrytään suorakylvöön, muistuttaa kasvinviljelyagronomi Aulis Ansalehto Proagria Hämeestä.